

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Højeste antal konkurser i 12 år

Af: Seniorøkonom Kristian Skriver og cheføkonom Tore Stramer

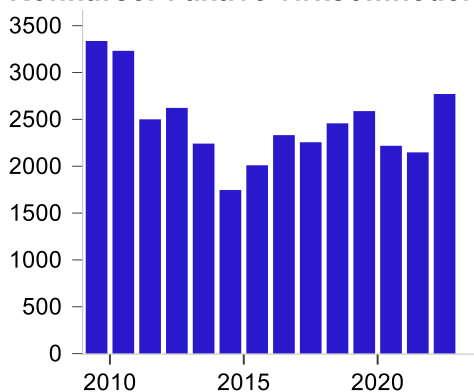
Inflationen aftog til 8,7 pct. i december mod 8,9 pct. i november. Det er anden måned i træk, at inflationen aftager. Det er et kærdokument fald, der forhåbentlig betyder, at vi nu har passeret den historiske høje inflationstop. Det er primært et fald i priserne på elektricitet, benzin og diesel samt fødevarer, der trak inflationen ned i december. Allerede i januar forventer vi, at inflationen vil aftage til et niveau omkring 6-7 pct. Det skyldes primært, at energipriserne nu igen er faldet mærkbart. Ser vi videre ind i 2023, så er der udsigt til, at inflationen vil falde yderligere til et niveau omkring godt 2 pct. i slutningen af året.

Eksporten faldt med 1,8 pct. i november. Det er især kraftige fald i de globale fragtrater, der forværrer eksportindtægterne fra søtransporten. De seneste måneder er eksporten faldet. De seneste måneders fald i eksporten er en tydelig vending i dansk eksport. Flere af vores vigtigste eksportmarkeder er på vej i recession. Det gælder særligt Tyskland, Sverige og Storbritannien. Det vil unægtelig presse den danske eksport, der er meget afhængig af afsætningsmulighederne på vores nærmarkeder.

2.834 virksomheder med aktiviteter gik konkurs i 2022. Det er det højeste i 12 år. Det er især virksomheder, der har haft moms-lån, som gik konkurs i 2022. Virksomheder, der optog moms-lån, er typisk dem, der blev hårdest ramt under coronakrisen. De mange konkurser fortsætter i 2023, hvor flere virksomheder, der led under coronakrisen vil gå konkurs. I 2023 vil de stigende omkostninger og modvind til dansk økonomi få flere virksomheder til at dreje nøglen om.

Nøgletal	Side
Lille fald i inflationen i december	2
2.834 konkurser i 2022 – højeste siden 2010	3
Ledigheden steg med 5.700 personer i årets sidste 3 mdr.	4
Eksporten fortsætter med at falde - trukket ned af faldende globale fragtrater	5
Industrien klarer sig godt internationalt - medicin trækker	6
223.000 nye jobs i USA i december – brandvarmt arbejdsmarked	7
Lav inflation i USA åbner døren for "lille" renteforhøjelse	8

Konkurser i aktive virksomheder

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Lille fald i inflationen i december

Forbrugerprisinflationen i Danmark var 8,7 pct. i december, hvilket er lavere end i november, hvor inflationen var 8,9 pct. Det er primært et fald i priserne på elektricitet, benzin og diesel samt fødevarer, der trak inflationen ned i december. Det er bestemt et kærkomment fald, der forhåbentlig betyder, at vi nu har passeret den historisk høje inflationsstop.

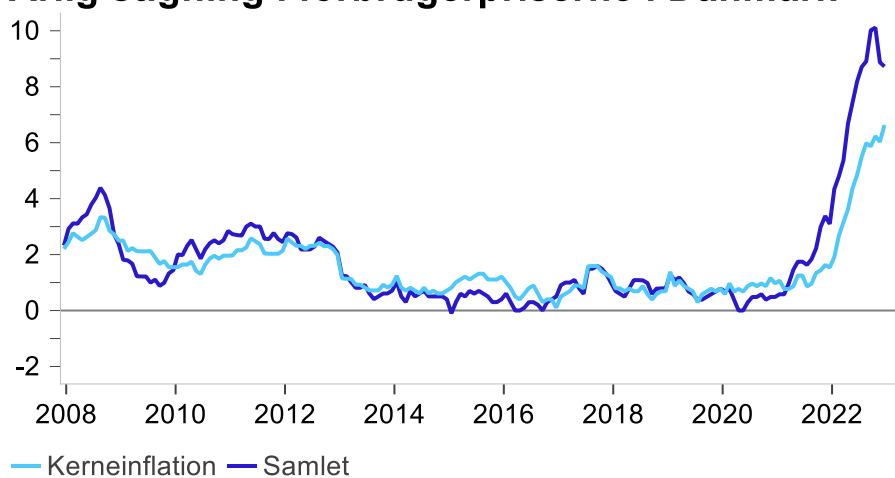
8,7 pct. inflation i december

Udsigt til betydeligt lavere inflation i 2023 og 2024

Ser vi ind i 2023, så er der heldigvis meget, der tyder på, at inflationen løbende vil aftage ganske tydeligt. Allerede i januar forventer vi, at inflationen vil aftage til et niveau omkring 6-7 H. Dertil er det vores forventning, at inflationen igen kommer ned under 2 pct. i løbet af 2024. Vores prognose hviler på en vigtig antagelse om, at der ikke bliver udløst en løn- og prisspiral i dansk økonomi.

Selvom usikkerheden fortsat er betydelig, så er der heldigvis udsigt til, at inflationskrisen ebber ud i løbet af 2023. Det er primært fortsat prisfald på energi, de højere markedsrenter og et generelt fald i den globale efterspørgsel, der vil bringe inflationskrisen til ophør i løbet af 2023.

Årlig stigning i forbrugerpriserne i Danmark

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

2.834 konkurser i 2022 – højeste siden 2010

Der var 2.834 konkurser blandt aktive virksomheder i Danmark i 2022. Det svarer til, at 1,3 pct. af alle aktive virksomheder gik konkurs. Ikke siden 2010 har der været så mange konkurser på bare et enkelt år. 43 pct. af konkurserne i 2022 var i virksomheder, der havde moms lån. Konkurserne i 2022 medførte tab af 13.700 fuldtidsjob, hvilket var det højeste antal siden 2013.

2.834 konkurser i 2022

Det er dystert læsning, at 2022 bød flest konkurser i 12 år. Det er især virksomheder, der blev hårdt ramt under coronakrisen, der gik konkurs i 2022.

Virksomhederne, der har optaget moms lån, er dem, der blev hårdest ramt under coronakrisen. Virksomhederne har i perioder været helt eller delvist lukket ned. Det kan være fx restauranter, der under nedlukningerne ikke kunne byde kunderne indenfor, og derfor havde en meget lav omsætning, men samtidig havde en række regninger, der skulle betales. Lav omsætning og store regninger gav røde tal på bundlinjen, og det har desværre endt med at mange virksomheder er gået konkurs.

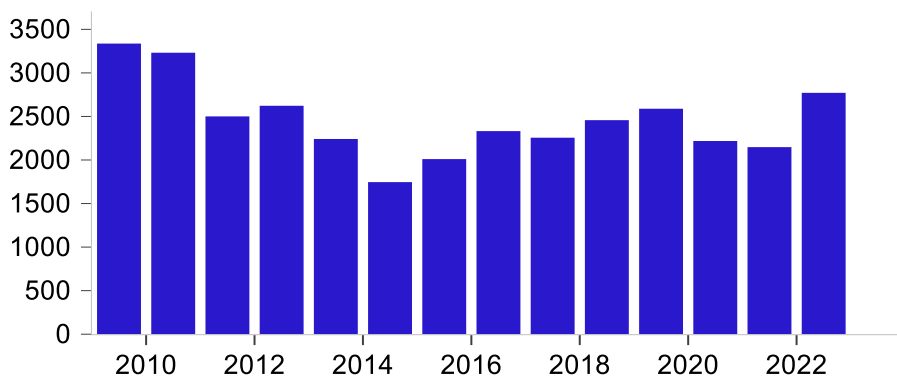
Selvom dansk økonomi er kommet godt ud på den anden side af coronakrisen med høj vækst, er der mange virksomheder, som blev ramt meget hårdt, og nu desværre er endt i konkurs.

Flere konkurser venter i 2023

De mange konkurser fortsætter i 2023, hvor flere virksomheder, der led under coronakrisen vil gå konkurs. I 2023 vil de stigende omkostninger og modvind til dansk økonomi få flere virksomheder til at dreje nøglen om.

Høj inflation, kraftigt stigende renter og svage vækstudsigter på eksportmarkeder vil på sigt give modvind til dansk økonomi. Det er virksomhederne i de mest konjunkturfølsomme brancher som fx byggeriet, der er mest udsat.

Konkurser i aktive virksomheder

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Ledigheden steg med 5.700 personer i årets sidste 3 måneder

Danmarks Statistik har torsdag offentliggjort ledighedsindikatoren for december. Indikatoren viser en sæsonkorrigeret stigning på 2.600 personer. Dertil er stigningen ledigheden i november opjusteret fra tidligere 1.200 personer til nu 3.100. Står dagens ledighedstal for troende, så er ledigheden altså nu steget to måneder i træk med i alt 5.700 personer.

Dagens ledighedstal er et rigtig øv-tal, der viser, at inflationskrisen har udløst en ganske tydelig stigning i ledigheden hen imod slutningen af 2022.

Udsigt til 2 år med stigende ledighed

Vi forventer desværre, at der er tale om en længevarende vending i ledigheden, der vil strække sig ind i både 2023 og 2024. Som tingene ser ud nu, så forventer vi, at ledigheden vil stige med ca. 35.000 personer hen imod slutningen af 2023 og yderligere 20.000 personer i 2024. I første omgang fremstår særligt byggeriet, detailhandlen og dele af oplevelseserhvervene mest sårbare. Dermed vil ledigheden stige med i alt ca. 55.000 personer frem med udgangen af 2024. Her bør man bemærke, at der fortsat vil være tale om en relativt lav ledighed i en historisk kontekst.

Stigningen i ledigheden kommer desværre ikke som en overraskelse. Meget tyder på at dansk økonomi allerede har bevæget sig ind i en recession, der vil strække sig ind i 2024. Kombinationen af en historisk høj inflation, markant højere renter, øget usikkerhed og faldende aktivitet på flere af vores eksportmarkeder har simpelthen udløst en langstrakt vending på arbejdsmarkedet.

Opbremningen på arbejdsmarkedet ses også i en række andre højfrekvente tal for arbejdsmarkedet. Erhvervslivet forventer over en bred kam et fald i beskæftigelsen over de kommende måneder, samtidig med at antallet af ny jobopslag er steget mærkbart, og der varsles det højeste antal fyringer siden coronakrisen.

**Ledigheden
steg med 2.600
personer i de-
cember**

Eksporten fortsætter med at falde - trukket ned af faldende globale fragtrater

Danmarks eksport af varer og tjenester faldt med 1,8 pct. i november. Det er især et kraftigt fald på 3,7 pct. i tjenesteeksporten, der er med til at trække eksporten ned. Det er formentlig især kraftige fald i søtransport, der er forklaringen. Søtransporten er fra august til november faldet med intet mindre end 27 pct.

**1,8 pct. faldt
Danmarks eksport i november**

Eksportindtægterne fra søtransporten falder kraftigt i øjeblikket og er en stor del af forklaringen på, at dansk eksport falder. Søtransporten falder, fordi de globale fragtrater er faldet kraftigt. De globale fragtrater er de senere år steget meget kraftigt, det har været en stor gevinst for de danske virksomheder indenfor søfarten. Søfarten har i år udgjort en meget stor del af den samlede danske eksport, men de seneste måneders kraftige fald i fragtraterne er nu desværre med til at trække eksporten ned. Trods faldet de seneste måneder er søtransporten fortsat en vigtig del af den samlede danske eksport.

Der er også en lille tilbagegang i vareeksporten på 0,2 pct. i november. Det fortsætter dermed tendensen fra de seneste måneder.

De seneste måneders fald i eksporten er en tydelig vending i dansk eksport. Flere af vores vigtigste eksportmarkeder er på vej i recession. Det gælder særligt Tyskland, Sverige og Storbritannien. Det vil unægtelig presse den danske eksport, der er meget afhængig af afsætningsmulighederne på vores nærmarkeder.

Danmark er en lille åben økonomi, hvor handel med udlandet er af meget stor betydning. I 2021 udgjorde eksporten i underkanten af 60 pct. af Danmarks BNP. I underkanten af 800.000 danske arbejdspladser er direkte eller indirekte forbundet til eksporten. Udviklingen i dansk eksport har stor betydning for dansk økonomi og den danske beskæftigelse.

Industrien klarer sig godt internationalt – medicin trækker

Industriproduktionen i Danmark steg med 2,4 pct. i november. Produktionen kan svinge en del fra måned til måned, derfor kan det være relevant at se på udviklingen over de seneste tre måneder. De seneste tre måneder (september-november) er industriens produktion 0,9 pct. højere end de foregående tre måneder (juni-august).

Industriproduktionen steg med 2,4 pct. i november

Industrien herhjemme klarer sig godt sammenlignet med andre lande. I november var produktionen i Danmark 12,6 pct. højere end i december 2021, mens produktionen i USA var 1,4 pct. højere. Der er ikke tal for november fra andre EU-lande, men når man sammenligner med oktober, klarer industrien herhjemme sig fornemt. Produktionen i Sverige lå i oktober 4,1 pct. højere end i december 2021, mens produktionen i EU-27 lå 0,1 pct. højere. I Tyskland og Storbritannien lå produktionen henholdsvis 1,2 pct. og 4,7 pct. lavere i oktober i forhold til december 2021.

Industrien herhjemme er en bragene succes i udlandet. Den flotte fremgang i den danske fremstillingsindustri er især trukket af flot fremgang i medicinalindustrien. Når man ser bort fra medicin, er billedet ikke lige så imponerende.

Forklaringen er, at medicin udgør en stor del af den danske fremstillingsindustri. Dansk medicin har de senere år været igennem en enorm flot vækstrejse, hvor medicinproduktionen er vokset markant hurtigere end den samlede industriproduktion. Danskproduceret medicin og medicinsk udstyr er en stor succes i udlandet. Det er en succeshistorie for dansk økonomi.

Fremadrettet, hvor der er udsigt til økonomisk modvind på flere af vores vigtigste eksportmarkeder, er det også en stor fordel, at medicin fylder så meget. Efterspørgslen efter medicin er mere eller mindre uafhængig af, om økonomien går frem eller tilbage. Det bliver en stor fordel med økonomiske modvind de kommende år, fordi det økonomiske tilbageslag vil blive mindre hårdt.

Fremadrettet er der udsigt til økonomisk modvind til den danske industriproduktion. Flere af vores vigtigste eksportmarkeder i Europa nærmer sig recession. Tyskland, Sverige og Storbritannien er i størst risiko for at gå i recession i år. Det vil også ramme hårdt herhjemme, fordi ca. 70 pct. af den samlede industriproduktion herhjemme bliver solgt til udlandet.

223.000 nye jobs i USA i december – brandvarmt arbejdsmarked

Beskæftigelsen udenfor landbruget i USA steg med 223.000 personer i december. Det er en positiv jobrapport, der viser, at de amerikanske virksomheder fortsat ansætter mange nye medarbejdere.

223.000 flere jobs i USA i december

Det amerikanske arbejdsmarked er fortsat brandvarmt på trods af klare tegn på svækkede økonomiske udsigter. Efterspørgslen efter arbejdskraft er stadig stor, og det giver et opadgående pres på lønningerne. Det, venter vi, vil få den amerikanske centralbank til at levere endnu en renteforhøjelse.

På det seneste rentemøde i december hævede den amerikanske centralbank den ledende pengepolitiske rente med 0,5 procentpoint efter flere renteforhøjelser på 0,75 procentpoint. Samtidig signalerede centralbanken yderligere renteforhøjelser i 2023.

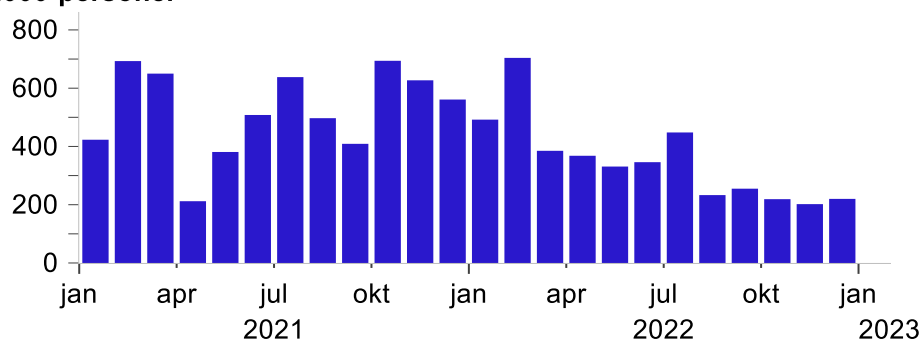
Den amerikanske centralbank kæmper i øjeblikket en brav kamp for få nedbragt den alt for høje inflation. Vi er vidne til den hurtigste opstramning af pengepolitikken siden starten af 80'erne.

Den amerikanske centralbank går på en meget svær balancegang. På den ene side skal de lægge en dæmper på den alt for høje inflation, og på den anden side samtidig sikre, at økonomien ikke taber alt dampen, så arbejdsløsheden stiger markant. Den positive jobrapport får ikke centralbanken til at vakle, fordi arbejdsmarkedet er fortsat brandvarmt på trods af, at de økonomiske udsigter er dæmpet.

Der er dog betydelig risiko for, at den historisk hurtige stramning af pengepolitikken vil sende USA's økonomi i bakgear. Hvis USA's økonomi går i recession, vil det give genlyd herhjemme, fordi det vil lægge en dæmper på den amerikanske efterspørgsel efter danske varer og tjenester. Det kan sende den danske eksport i bakgear. USA er Danmarks største eksportmarked og alene i 2021 eksporterede de danske virksomheder for i alt 195 mia. kr. til USA.

Stigning i job udenfor landbruget i USA

1.000-personer

Kilde: BLS, Macrobond, Dansk Erhverv

Lav inflation i USA åbner døren for "lille" renteforhøjelse

Offentliggjorte tal fra USA torsdag viser, at forbrugerprisinflationen aftog fra 7,1 pct. til 6,5 pct. i december. Det er primært lavere benzinpriser, der har trukket inflationen ned i december. Men der er heldigvis også tegn på, at prispresset er aftaget mere generelt. Vigtigst af alt så faldt kerneinflationen fra 5,9 pct. til 5,7 pct.

Det er sød musik i ørerne, at inflationen i USA faldt pænt i december. Konkret er inflationen i USA nu faldet seks måneder i træk til det laveste niveau siden oktober 2021.

"Lille" renteforhøjelse fra Federal Reserve nu mest oplagt

Dagens overraskende lave inflationstal øger sandsynligheden for at den amerikanske centralbank vil skrue ned for renteforhøjelserne i den kommende tid. Det mest oplagte er nu, at den amerikanske centralbank vil vælge at hæve den ledende rente med mere moderate 0,25 procentpoint på det kommende pengepolitiske møde i starten af februar. Det vil man som almindelige dansker nyder godt af i form af et fald i de lange boligrenter og en generelt mere positiv stemning på aktiemarkedet.

Det er dog værd at pointere, at inflationen i USA fortsat er alt for høj og ligger milevidt fra den amerikanske centralbanks målsætning på 2%. Inflationspresset i USA er dertil fortsat alt for højt og har tilmed bredt sig til stort set alle afkroge af økonomien. Den amerikanske centralbank vil derfor sidde parat til hæve den ledende rente yderligere, hvis inflationspresset ikke som ventet aftager yderligere i løbet af året.

Det er derfor også for tidligt at ånde lettet op og forvente et yderligere fald i de lange renter igennem 2023. Vi går ind i turbulent tid, hvor renterne generelt vil blive fastholdt på et højt niveau. indtil inflationen endegyldigt er blevet bragt under kontrol.

**6,4 pct. var
USA's forbrugerpris
inflation i december**

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.